

Կարմիր ծովուն՝ երիս: 27 Ունի եւ զԱւա-
զուտ¹ եւ զԱնանձրեւ երկիրն²:

28 ³Ձ. Աշխարհ ընդհանուր⁴ Լիբիոյն⁵ է
ենտոս⁶ Լիբիա, որ թարքմանի ներքսագոյն⁶ Լի-
բիա, յելից կալով Արեւմտական⁷ Ովկիանոսի, ա-
ռեւ[ա]լ⁸ յԱտլասոս⁹ մեծ լեւունէ¹⁰, առ երի կալով
յերկուց¹¹ Մարիտանացն եւ Ափրիկոյն: 29 Ձգի
մինչեւ ցթէոք¹² իմալ¹² լեռուն, որ ասի Աստուա-
ծոց աթոռք, որ ըստ հիւսիսոյն¹³ է կարմրագոյն
զաւտ[ւոյն]¹⁴: 30 Ունի լերինս ութ¹⁵, գետս տա-
սն¹⁶, գոր[ա]լ¹⁷ յարեւմտեալ Ովկիանոս արծակէ,
եւ այլ երկուս գետս՝ գրագուրաս եւ զհիւնոփս:
31 Եւ ճարակեն զենտոս Լիբիա ազգ[ը] երեքտա-
սան¹⁸, յորոց մին կոչի Սպիտակ եթէովպացիք, եւ
միւսն՝ Փայտեղէն եթէովպացիք: 32 Եւ անդ ասեն

զԹզուկ ազգն, զոր ոմանք Պիքիթս կոչեն, եւ այլք՝
Թռիփիքս: 33 Են ի սմա եւ Սպիտակ լերինք¹⁹, յո-
րոց հողն իբրեւ զձիւն սպիտակ է. թէպէտ Պտղո-
մէոս ոչ յիշէ: 34 Եւ զոնգնեղջիւր գազանէն ա-
սեն, թէ յովկիանոսէ անցանեն ընդ [15ա]²⁰ են-
տոս²¹ Լիբիա մինչեւ ցնեղոս, [(ուր կրոկոդի-
ղոս²² գազանն)]²³, եւ նման են գետածիոյ եւ ա-
մենեքեան որձ են. եւ թէ ուստի ծնանին՝ ոչ որ
գիտէ. եղջիւր մի ունի յունգունսն, որ զործաբար
պատառէ եւ զփիւղ սպանանէ զիրաւ: 35 Են եւ
այլ գազանք, [որ կոչին սփինգք]²⁴՝ մարդա-
կերպք եւ գինեսէրք²⁵: 36 Անդ ասեն վեց²⁶ կղ-
զիս, ուր կան որդիքն Ռաքաբիմալ²⁷ նախ քան
զաւերն երուսաղէմի գնացեալ անդ. զոր ասեն, թէ
գնաց Ջոսիմոս միայնակեացն, բայց կարծեմ, թէ
զրոյցն այլաբանութիւն է, զոր պատմեն զնմանէ:

37 ²⁷Է. Աշխարհ Լիբիոյն եթէովպիա է, որ
ներքին եգիպտոս կոչին, յերի եգիպտոսի, առ
Կարմիր ծովովն Արաբացւոց²⁸ ծոցոյն, անցանե-
լով զԱյրեցեալ գաւտ[ւոյն]²⁹ ի հարաւ կոյս:
38 Ունի գետս երկուս³⁰՝ զնեղոսի վտակն, որք
յիրեար անկանին³¹, եւ դարձեալ բաժանեալք՝
առնեն զՄեմփոս կղզի եւ անդրէն միաւորին. եւ

1 AE կղզիս գաւազուտ (DPv)

2 AE երկիր փխ երկիրն (DPv) / VS չիք եւ ի Կար-
միր ... երկիրն (2 տող) (վեր. Երեմեանի՝ ըստ
համաձայնի, տե՛ս պեղագութիւն ... երկիրն)

3 Ըստ Երեմեանի՝ այստեղ վերականգնելի է եւ-
թափերնագիր. «Յաղագս Եմոսու Լիբիոյ»

4 V ընթացուր փխ ընթացուր (վեր. Սուրբեանի.
տե՛ս բարբառային Գ → Թ)

5 V Եմոյիս, S Եմոյս փխ Եմոսու (վեր.՝ ըստ յաջոր-
դի, տե՛ս նախ. Դ.31)

6 S Ներսագոյն փխ Ներքսագոյն (V)

7 S արեւմտեան փխ Արեւմտական (V. գրիչը տո-
ղում գրել է արեւմտեան, բայց յետոյ է-ի վերելում
յաւելել է ալ տառերը եւ 2 կէտաւճաւ. Արեւ-
մտական է նաեւ համաձայնում)

8 V առել փխ առեալ (վեր. Սուրբեանի՝ ըստ բազ-
մաթիւ այլոց)

9 VS յԱտաղոս փխ յԱտլասոս (վեր. Երեմեանի)

10 VS լեռունէ փխ լեւունէ (վեր.՝ ըստ այլոց, օր.՝
նախ. Բ.9, 24, 29, Գ.58, Դ.23, Ե.78 եւն)

11 S երկուց փխ յերկուց (V)

12 VS ցթէոքայիմալ[ի] փխ ցթէոքայիմալ[ի] (վեր.՝ ըստ
նախորդների, տե՛ս նախ. Բ.3, 5, 9)

13 V հիւսիսու փխ հիւսիսոյ (վեր. Սուրբեանի՝ ըստ
այլոց)

14 V գաւտն [մեծ թանաքաքծի տակ նշմարտող՝ ա-
ռանց պատուող նշանի հետքի], S փխ գաւտ-
լոյն (վեր.՝ ըստ բազմաթիւ այլոց)

15 V ը

16 V ծ (համաձայնում այս թիւը քսան եւ մի է)

17 VS գոր փխ գոր[ա] (վեր., հմմտ., օր.՝ նախ. Դ.3)

18 V ազգ ծգ փխ ազգք երեքտասան (վեր. Սուր-
բեանի՝ ըստ միւսների, օր.՝ նախ. Բ.13, Գ.56)

19 S Սպիտակալերինք փխ Սպիտակ լերինք (V)

20 Այս էջի վերելի աջ տպատառ թերթաճամարը
կրկնուած է՝ 14 փխն. 15)

21 V Եմոսու փխ Եմոսու (վեր. Սուրբեանի՝ ըստ նա-
խորդների, տե՛ս նախ. Դ.14, 15)

22 AE կրոկոդիլոս փխ կրոկոդիլոս (Pv)

23 VS չիք ուր կրոկոդիլոս գազանն (վեր. Երեմեան-
ի՝ ըստ համաձայնի)

24 AE սփինգք, D սփինգք, v սփինգք, v¹ նափինգ,
v² նափինգք փխ սփինգք (P) / VS չիք որ կոչին
սփինգք (վեր. Երեմեանի՝ ըստ համաձայնի)

25 V գինեսէրք փխ գինեսէրք (վեր. Սուրբեանի)

26 V գ

27 Ըստ Երեմեանի՝ այստեղ վերականգնելի է եւ-
թափերնագիր. «Յաղագս [վերին] Եթէովպիոյ»

28 V Արաբացոց փխ Արաբացոց (վեր. Սուրբեանի՝
ըստ այլոց, տե՛ս նախ. Բ.30, Գ.54, Ե.324)

29 V գոտովն փխ գաւտովն (վեր. Սուրբեանի՝ ըստ
այլոց, տե՛ս նախ. Բ.30, Գ.54, Ե.324)

30 V բ, S երկու փխ երկուս (վեր., հմմտ., օր.՝ նախ.
Ա.27, Բ.37, Գ.47, Դ.30, Ե.88)

31 VS անգանին փխ անկանին (վեր.՝ ըստ այլոց,
օր.՝ նախ. Ե.58, 307)